

Τα βασικά της φιλοσοφίας

**Από τον Θαλή στον Ζήνωνα
Η φιλοσοφία της φύσης**

Από τον Θαλή στον Ζήνωνα

Η πρώιμη ελληνική φιλοσοφία της φύσης

- ❑ Η Σχολή της Μιλήτου: Το πρόβλημα της προέλευσης του κόσμου
 - Η έννοια της Ενότητας του *Είναι*
 - Η Έννοια της Αρχής Προέλευσης (*η Αρχή*)
- ❑ Οι Πυθαγόρειοι: Πυθαγόρας: Οι αριθμοί ως Αρχή Προέλευσης
 - Οι αναλογίες ως βάση της Παγκόσμιας Αρμονίας
 - Η λογική επιχειρηματολογία και η γένεση της επιστημονικής μεθόδου
- ❑ Ηράκλειτος: Το πρόβλημα του *Γίνεσθαι*
 - Η έννοια της *Γένεσης*: Ο κόσμος ως το αιώνιο γίνεσθαι
 - Η έννοια του *Λόγου*: Η ροή και η τάξη
- ❑ Η Ελεατική Σχολή: Η ψευδαίσθηση της πολλαπλότητας και της αλλαγής
 - Παρμενίδης: Ο κόσμος ως η μία αδιαίρετη αιώνια πραγματικότητα
 - Τα παράδοξα του Ζήνωνα: Ελεατική Οντολογία: Θεμελίωση της Ελεατικής Οντολογίας
 - Ένα επιχειρήμα κατά του Κενού
 - Τρία επιχειρήματα κατά της πολλότητας
 - Τέσσερα επιχειρήματα κατά της κίνησης
 - Μέλισσος: Συστηματοποίηση της Ελεατικής Οντολογίας
 - Οι ψευδαισθήσεις της αντίληψης έναντι της λογικής πραγματικότητας
- ❑ Οι Ατομικοί

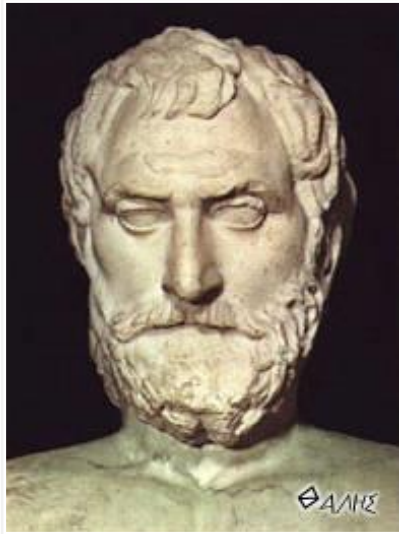
Η Μιλήσια Σχολή

Το πρόβλημα της Προέλευσης του Κόσμου

Η Μιλήσια Σχολή

Το πρόβλημα της Προέλευσης Κόσμου

Θαλής
(περ. 630 - περ. 547 π.Χ.)

Αναξίμανδρος
(περ. 610 - περ. 545 π.Χ.)

Αναξίμενης
(περ. 588 - περ. 525 π.Χ.)

Η Σχολή της Μιλήτου

Η έννοια της ενότητας του Είναι

**Το γεγονός ότι τα πράγματα αλλάζουν
και το ένα μετατρέπεται
σε ένα άλλο αποκαλύπτει
την αρχή της ενότητας
πίσω από τη φαινομενική ποικιλομορφία
της καθημερινής εμπειρίας.**

Η Σχολή της Μιλήτου

Η έννοια της Αρχής Προέλευσης

Αρχή

(*Gr.* αρχή, *Lat.* Principium)

είναι ένας αρχαίος ελληνικός φιλοσοφικός όρος που υποδήλωνε κάτι πρωταρχικό, όπως

- 1) το σημείο εκκίνησης τόσο στο χώρο όσο και στο χρόνο,
- 2) μια πρωταρχική πηγή ή αιτία,
- 3) τη γενεσιουργό αρχή (τη πρωταρχική ουσία) ή
- 4) την επιστημολογική αρχή.

Η Σχολή της Μιλήτου

Η έννοια της Αρχής Προέλευσης

	Ο Στοχαστής	Η αρχή	
	Θαλής	Νερό	
	Αναξίμανδρος	Άπειρον (το άπειρο, το αόριστο)	
	Αναξιμένης	Αήρ	

Η Σχολή της Μιλήτου

Αναξίμανδρος

Ἄπειρον

(Γρ. *ἄπειρον*- από το στερητικό *α*,
και *πέρας*, τέλος, όριο)
αρχαιοελληνικός φιλοσοφικός όρος
που υποδήλωνε ένα απεριόριστο (*ἄπειρο*)
και/ή αόριστο κάτι
(κατά πάσα πιθανότητα, πρωταρχική ουσία).

Η Σχολή της Μιλήτου

Αναξίμανδρος

Αναξίμανδρος,,
ήταν από την Μίλητο.
Υποστήριζε ότι η αρχή
και πρωταρχικό στοιχείο όλων
των πραγμάτων ήταν το Άπειρον,
χωρίς να δίνει ακριβή ορισμό
αν εννοούσε τον αέρα ή το νερό,
ή οτιδήποτε άλλο. Και έλεγε ότι
τα μέρη ήταν επιρρεπή σε αλλαγές,
αλλά το σύνολο ήταν αμετάβλητο.

Η Σχολή της Μιλήτου Αναξιμένης

Ο Αναξιμένης θεωρούσε ότι η αρχή της προέλευσης είναι ο άπειρος αέρας, από τον οποίο δημιουργούνται τα υπάρχοντα πράγματα, αυτά που υπήρξαν και αυτά που θα υπάρξουν γιατί όταν ο αέρας αραιώνεται γίνεται φωτιά, όταν μετρίως συμπυκνώνεται γίνεται, νερό, και όταν εντόνως συμπυκνώνεται γίνεται, πέτρες.

Οι Πυθαγόρειοι

Οι αριθμοί ως Αρχή Προέλευσης

Οι Πυθαγόρειοι

Οι αριθμοί ως Αρχή προέλευσης του Κόσμου

Πυθαγόρας
(περ. 570 - περ. 497 π.Χ.)

Φιλόλαος
(περ. 470 - μετά το 400 π.Χ.)

Αρχύτας
(περ. 435 - μετά το 360 π.Χ.)

Οι Πυθαγόρειοι

Οι αριθμοί ως η Αρχή προέλευσης του Κόσμου

... οι λεγόμενοι Πυθαγόρειοι,
οι οποίοι ήταν οι πρώτοι
που ασχολήθηκαν με τα μαθηματικά,
όχι μόνο προώθησαν τη μελέτη τους,
αλλά επιπροσθέτως
πίστευαν
ότι οι αρχές τους ήταν
οι αρχές όλων των πραγμάτων.

Ηράκλειτος

Το πρόβλημα του γίνεσθαι

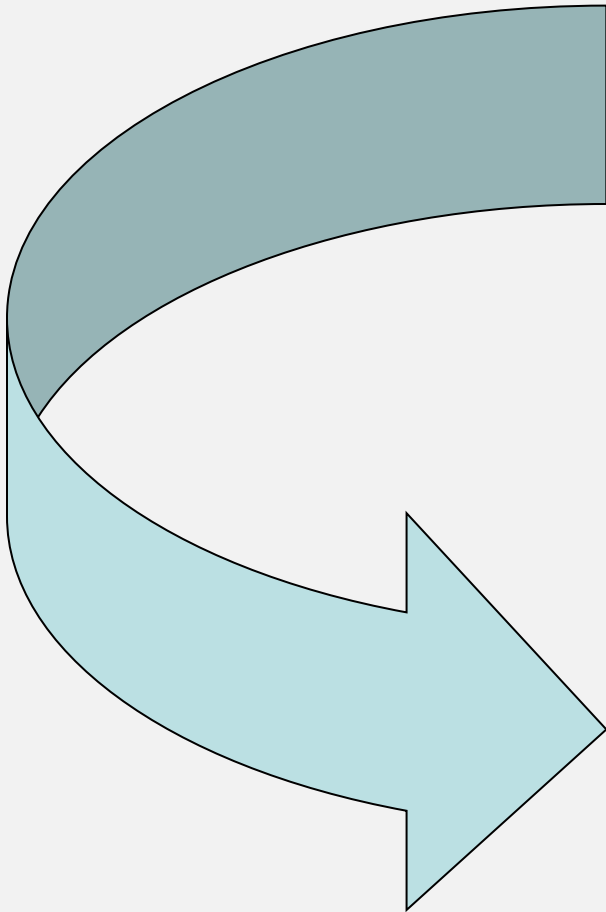
Ηράκλειτος

Το πρόβλημα του γίνεσθαι

Πώς το ένα μπορεί να γίνει πολλά,
και πώς το αναλλοίωτο σύνολο
μπορεί να έχει μέρη επιδεκτικά αλλαγής;

Ηράκλειτος

Ο κόσμος είναι
το αιώνιο γίνεσθαι

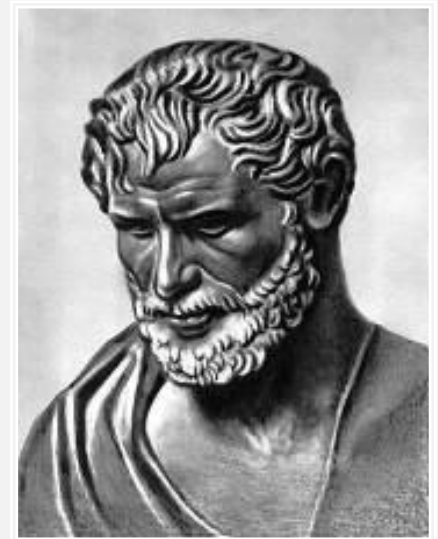

Ηράκλειτος

Ο κόσμος ως το αιώνιο γίνεσθαι

Τον κόσμο όλων των πραγμάτων,
ούτε κανένας από τους θεούς,
ούτε κανένας από τους ανθρώπους τον
έπλασε.

Υπήρχε και υπάρχει,
και θα είναι πάντα ζωντανή φωτιά,
που ανάβει κατά μέτρο και σβήνει κατά
μέτρο...
στο μέτρο.

Ηράκλειτος
(περ. 540 - περ. 480 π.Χ.)

Ηράκλειτος

Η Ροή και η Τάξη

- Η πρωταρχική ουσία είναι μεταβλητή από τη φύση της: η αρχική αρχή είναι η φωτιά.
- Ο κόσμος είναι αιώνιος, αλλά ποτέ δεν είναι ο ίδιος: τα πάντα είναι σε ροή, "δεν μπορεί κανείς να μπει δύο φορές στο ίδιο ποτάμι".
- Τα πάντα προκύπτουν από τη σύγκρουση των αντιθέτων.
- Αλλά αυτή η σύγκρουση δεν οδηγεί σε χάος, αλλά σε ένα οργανωμένο σύμπαν, διότι "από τη διχόνοια προκύπτει η ωραιότερη αρμονία".
- Η καθολική αρχή μέσω της οποίας ο κόσμος υπάρχει ως συνεκτικό σύστημα είναι ο Λόγος.

Ηράκλειτος

Η έννοια του Λόγου

Λόγος

(γρ. λόγος, λόγος, λέξη, δήλωση,
έννοια, λόγος, μέτρο)

είναι ένας αρχαιοελληνικός φιλοσοφικός όρος
που υποδήλωνε το λόγο του σύμπαντος
που νοείται ως η αρχή ελέγχου και τάξης
που του έδινε μορφή και νόημα,
καθιστώντας το έτσι ένα σύμπαν.

Δηλαδή την ομαλή και αρμονική κατάσταση του κόσμου,
σε αντίθεση με το χάος,
την αρχέγονη άτακτη και άμορφη κατάστασή του.
πριν από την εμφάνιση των διακριτών μορφών.

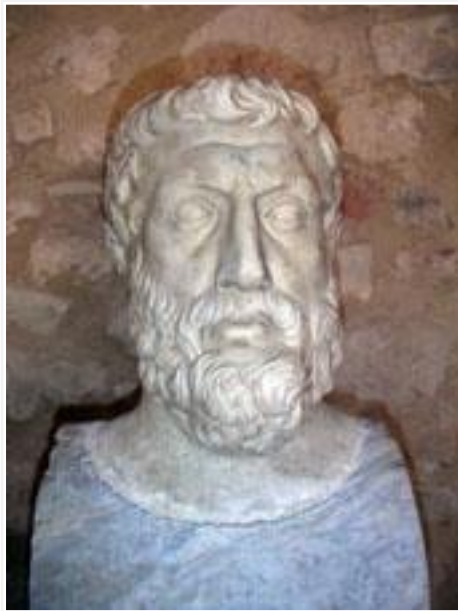
Η Ελεατική Σχολή

Η ψευδαίσθηση της πολλότητας και της αλλαγής

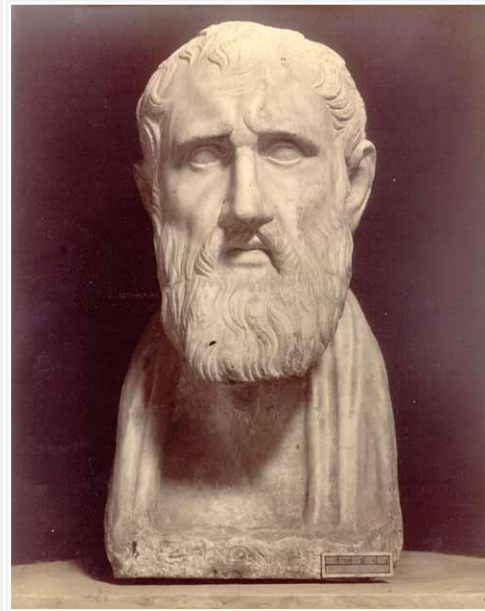

Η Ελεατική Σχολή

Η ψευδαίσθηση της πολλότητας και της αλλαγής

Παρμενίδης
(γεννήθηκε γύρω στο 515 π.Χ.)

Ζήνωνας
(περ. 495 - περ. 430 π.Χ.)

**Μέλισσος της
Σάμου**
(περ. 485 - περ. 425
π.Χ.)

Η Ελεατική Σχολή

Η ψευδαίσθηση της πολλότητας και της αλλαγής

Πώς το ένα μπορεί να γίνει πολλά,
και πώς το αναλλοίωτο σύνολο
μπορεί να έχει μέρη επιδεκτικά αλλαγής;

Ηράκλειτος

Παρμενίδης

Ο κόσμος είναι αιώνιος
Γίνεσθαι

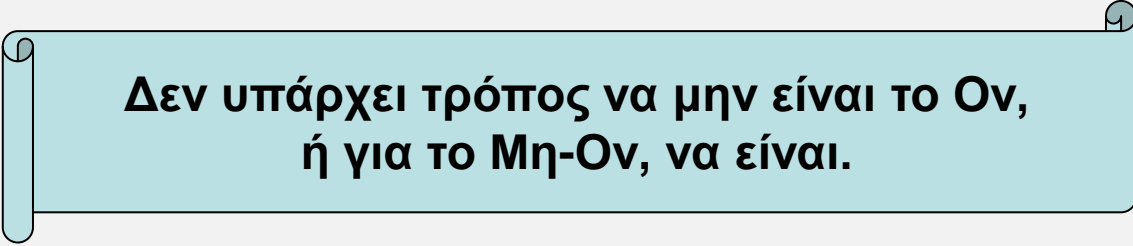
Ο κόσμος είναι αιώνιος
Αμετάβλητη Ὑπαρξη

Παρμενίδης

Ο κόσμος ως η μία αδιαίρετη αιώνια πραγματικότητα

Μόνο το Ον υπάρχει - το Μη-Ον δεν υπάρχει, δεν μπορεί ποτέ να υπάρξει και δεν μπορεί να νοηθεί.

Δεν υπάρχει τρόπος να μην είναι το Ον,
ή για το Μη-Ον, να είναι.

Αν ήταν διαφορετικά,
το Ον θα ήταν το Μη-Ον,
και το Μη-Ον θα ήταν το Ον, πράγμα που
είναι, φυσικά, γελοίο.

Παρμενίδης

Ο κόσμος ως η μία αδιαίρετη αιώνια πραγματικότητα

Μόνο το Ον
υπάρχει- το Μη-
Ον δεν υπάρχει
και δεν μπορεί
ποτέ να υπάρξει.

Δεν υπάρχει τρόπος να μην είναι το Ον,
ή για το Μη-Ον, να είναι.

Το Ον είναι Ένα
και αδιαίρετο.

Αν δεχθούμε την πολλότητα των όντων, θα
θα πρέπει να δεχθούμε την ύπαρξη ενός Μη-Όντος.

Το Ον είναι
Αιώνιο και
αμετάβλητο.

Τίποτα δεν μπορεί να προκύψει από αυτό που δεν υπάρχει,
ούτε τίποτα μπορεί να μετατραπεί σε αυτό που δεν είναι.

Η σκέψη και το περιεχόμενο της είναι το ίδιο.

Το Μη-Υπάρχον
δεν μπορεί να
νοηθεί.

Αν ήταν διαφορετικά, θα ήταν δύο, αλλά δεν μπορούμε
να επιτρέψουμε την πολλότητα των όντων.

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Θεμελίωση της Ελεατικής Οντολογίας

Απορία

(γρ. απορία, γρίφος, αδιέξοδο,
από το στερητικό *α*, και το πόρος, διέξοδος)
είναι ένας αρχαιοελληνικός φιλοσοφικός όρος
που υποδήλωνε ένα δύσκολο
ή δυσεπίλυτο πρόβλημα.

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Θεμελίωση της Ελεατικής Οντολογίας

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το επιχειρήμα για το
ακατανόητο του κενού

Το παράδοξο
του τόπου

Τρία επιχειρήματα για το
ακατανόητο της
πολλότητας

Το παράδοξο
της διαιρετότητας

Το παράδοξο της
πολλότητας

Το Παράδοξο
της Μετρησιμότητας

Τέσσερα επιχειρήματα
για το ακατανόητο της
κίνησης

Το παράδοξο του Αχιλλέα

Το παράδοξο
της διχοτομίας

Το παράδοξο
του βέλους

Το παράδοξο
του σταδίου

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο του τόπου

Αν υπάρχει τόπος, πού βρίσκεται;
Για οτιδήποτε υπάρχει βρίσκεται σε ένα τόπο.
Επομένως, αν υπάρχει τόπος,
τότε ο τόπος βρίσκεται σε έναν τόπο.
Αυτό συνεχίζεται στο άπειρο.
Επομένως, ο τόπος δεν υπάρχει.

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο της διαιρετότητας

... αυτό που είναι, είναι μόνο ένα, και κατά συνέπεια χωρίς μέρη και αδιαίρετο.

Γιατί... αν ήταν διαιρετό, τότε...

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ξεκινά η διαδικασία της διχοτόμησης τότε στο τέλος είτε α) θα μείνουν ορισμένα κομμάτια, τα οποία είναι ελάχιστα και αδιαίρετα, αλλά άπειρα σε αριθμό, και έτσι το σύνολο θα αποτελείται από ελάχιστα αλλά από έναν άπειρο αριθμό αυτών, ή β) θα εξαφανιστεί και θα είναι και διαιρεθεί στο τίποτα.

Και τα δύο αυτά συμπεράσματα είναι παράλογα...

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο της πολλότητας

... αν υπάρχουν πολλά πράγματα,
πρέπει να είναι και μικρά και μεγάλα.
Το συμπέρασμα ότι τα πράγματα είναι τόσο μικρά ώστε να μην
έχουν μέγεθος,
αλλά τόσο μεγάλα ώστε να είναι άπειρα είναι αντιφατικό

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο της μετρησιμότητας

... αν υπάρχουν πολλά πράγματα,
πρέπει να πεπερασμένα και άπειρα.
Το συμπέρασμα ότι τα πράγματα είναι ταυτόχρονα πεπερασμένα
και άπειρα είναι αντιφατικό

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο του Αχιλλέα

Ένας διώκτης δεν θα φθάσει ποτέ σε αυτόν που διώκει. Γιατί ο διώκτης πρέπει πρώτα να φτάσει στο σημείο από το οποίο από το οποίο αναχώρησε ο διωκόμενος.
Έτσι ο διωκόμενος
πρέπει πάντα
να είναι σε κάποια απόσταση μπροστά.

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο της διχοτομίας

Διχοτομία

(*Gr.* διχοτομία, από το δίχα, σε δύο μέρη,
και τομή, τμήμα, διαίρεση)
είναι η διαίρεση του συνόλου σε δύο μέρη.

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο της διχοτομίας

Είναι το επιχείρημα που λέει ότι
δεν υπάρχει κίνηση επειδή
αυτό που κινείται
πρέπει να φτάσει στο μέσο
πριν από το τέλος.

<...>

Είναι πάντα απαραίτητο
να διανύσει τη μισή απόσταση,
αλλά αυτή είναι άπειρα διχοτομήσιμη,
και είναι αδύνατο
να περάσουμε μέσα από τα πράγματα
που είναι άπειρα...

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο του βέλους

**Αυτό που κινείται δεν κινείται
ούτε στον τόπο που βρίσκεται
ούτε σε εκείνο στο οποίο δεν βρίσκεται.**

Τα παράδοξα του Ζήνωνα

Το παράδοξο του βέλους

Εάν τα πάντα όταν καταλαμβάνουν
έναν χώρο είναι σε ηρεμία,
και αν αυτό που κινείται
καταλαμβάνει πάντα
έναν τέτοιο χώρο σε κάθε στιγμή,
το ιπτάμενο βέλος είναι επομένως
ακίνητο.

Μέλισσος

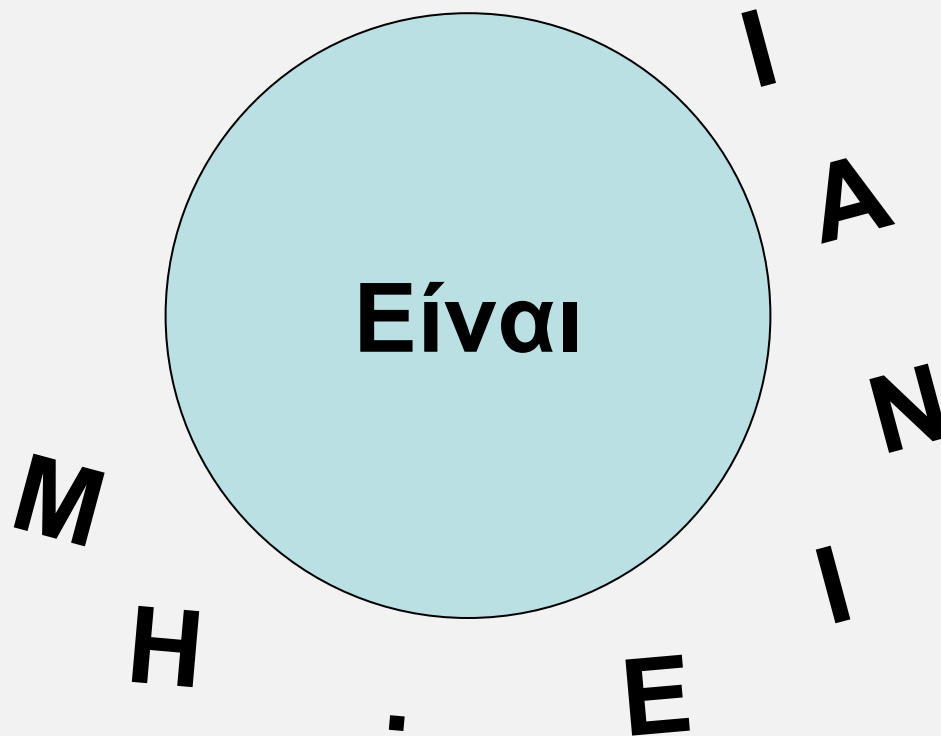
Συστηματοποίηση της Ελεατικής Οντολογίας

- Η οντολογία της Ελεατικής σχολής συστηματοποιήθηκε από τον Μέλισσο της Σάμου.
- Προχωρώντας από το γεγονός ότι κάτι υπάρχει, ο Μέλισσος υποστηρίζει ότι αυτό το κάτι (το Είναι) πρέπει να είναι
 1. αιώνιο (αφού τίποτα δεν μπορεί να βγει από το τίποτα),
 2. άπειρο (αφού δεν υπάρχει τίποτα διαφορετικό από το Είναι που να το περιορίζει),

Μέλισσος

Συστηματοποίηση της Ελεατικής Οντολογίας

Αν το Είναι ήταν πεπερασμένο, θα περιβαλλόταν από το Μη-Είναι.

Εφόσον το Μη-Είναι δεν είναι, δεν υπάρχει τίποτα που να περιορίζει το Είναι.

Μέλισσος

Συστηματοποίηση της Ελεατικής Οντολογίας

- Η οντολογία της Ελεατικής σχολής συστηματοποιήθηκε από τον Μέλισσο της Σάμου.
- Προχωρώντας από το γεγονός ότι κάτι υπάρχει, ο Μέλισσος υποστηρίζει ότι αυτό το κάτι (το Είναι) πρέπει να είναι
 - αιώνιο (αφού τίποτα δεν μπορεί να βγει από το τίποτα),
 - άπειρο (αφού δεν υπάρχει τίποτα διαφορετικό από το Είναι που να το περιορίζει),
 - ενιαίο (δεδομένου ότι τα όντα με πληθυντικό αριθμό θα περιόριζαν το ένα το άλλο και, ως εκ τούτου, δεν θα μπορούσαν να είναι άπειρα),
 - ομοιογενές (δεδομένου ότι η ετερογένεια συνεπάγεται πολλαπλότητα),
 - ακίνητο (αφού η κίνηση απαιτεί κενό, δηλαδή ένα Μη-Είναι),
 - αμετάβλητο (αφού η αλλαγή συνεπάγεται κίνηση).

Οι ψευδαισθήσεις της αντίληψης έναντι της λογικής πραγματικότητας

Συλλογιζόμενοι με αυτόν τον τρόπο, λοιπόν,
οι φιλόσοφοι της Ελεατικής Σχολής
οδηγήθηκαν στο να υπερβούν την αισθητηριακή αντίληψη,
και να την αγνοήσουν με την αιτιολογία ότι
"οφείλει κανείς να ακολουθεί το επιχείρημα",
και έτσι ισχυρίζονται ότι
το σύμπαν είναι "ένα" και αμετακίνητο.
Ορισμένοι από αυτούς προσθέτουν ότι είναι "άπειρο",
αφού το όριο (αν είχε)
θα ήταν ένα όριο έναντι του κενού.

Οι Ατομικοί

Οι Ατομικοί

Θεμελίωση του υλισμού

Οι πρώτοι ατομικοί
(5th - 4th αιώνες π.Χ.)

Λεύκιππος
(περ. 500 - περ. 440 π.Χ.)

Δημόκριτος
(περ. 460 - περ. 370 π.Χ.)

Η οντολογία των Ατομικών

Τα άτομα και το κενό

... μερικοί από τους φιλοσόφους
της Ελεατικής Σχολής
...πίστευαν ότι "αυτό που είναι" ...
πρέπει αναγκαστικά να είναι
"ένα" και αμετακίνητο.
Το κενό, υποστηρίζουν, "δεν είναι"
αλλά αν δεν υπάρχει κενό
ως ξεχωριστό ον από μόνο του,
"αυτό που είναι" δεν μπορεί να μετακινηθεί -
ούτε πάλι μπορεί να είναι "πολλά",
αφού δεν υπάρχει τίποτα
για να κρατήσει τα πράγματα χωριστά.

Η οντολογία των Ατομικών Τα άτομα και το κενό

Οι ατομικοί φιλόσοφοι δέχτηκαν τη διάκριση του Παρμενίδη ανάμεσα στο «ον» και το «μη ον», ταύτισαν όμως το «ον» με τα υλικά άτομα και το «μη ον» με το κενό.

Τα υπάρχοντα πράγματα λοιπόν δεν είναι ένα, αλλά πολλά. Και το παρμενίδειο «μη ον» δεν είναι αυτό που δεν υπάρχει, το ανύπαρκτο, αλλά ο κενός χώρος – το κενό είναι κάτι που υπάρχει στην πραγματικότητα, απλώς είναι κάτι το εντελώς άδειο.

Η οντολογία των Ατομικών Τα άτομα και το κενό

Για τους ατομικούς φιλοσόφους όλα τα ορατά σώματα αποτελούν συνάθροιση βασικών ατόμων, τα οποία πρέπει, κατά συνέπεια, να είναι υπερβολικά μικρά και γι' αυτό δεν γίνονται αισθητά. Τα βασικά αυτά σωματίδια είναι από φυσική άποψη αδιαίρετα και αποκαλούνται άτομα. Τα άτομα κινούνται στο κενό, συγκρούονται μεταξύ τους και καθώς ενώνονται σχηματίζουν τα διάφορα σώματα. Κάθε γένεση και φθορά εξηγείται από την ένωση και το χωρισμό των ατόμων. Τα άτομα εκτός από την έκταση στο χώρο και το σχήμα τους δεν έχουν καμία άλλη ιδιότητα (ποιότητα).

Η οντολογία των Ατομικών

- ❑ Τα άτομα του Λεύκιππου μοιάζουν με το Ον του Παρμενίδη σε όλες τις βασικές πτυχές:
 - όπως το Ον, τα άτομα δεν έχουν μέρη και είναι, επομένως, αδιαίρετα,
 - όπως το Ον, τα άτομα είναι αιώνια,
 - όπως το Ον, τα άτομα δεν υπόκεινται σε καμία αλλαγή.
- ❑ Η έννοια του Όντος των Ατομιστών διαφέρει από εκείνη των Ελεατικών ακριβώς στο εξής
 - τα άτομα είναι πολλά, ενώ το Ον είναι ένα,
 - η πολλότητα καθίσταται δυνατή λόγω της ύπαρξης κενού που χωρίζει τα άτομα μεταξύ τους.
- ❑ Αντικαθιστώντας την ελεατική έννοια του Μη-Όντος με τη δική τους έννοια του κενού, οι Ατομικοί μπόρεσαν να εξηγήσουν όχι μόνο πώς ήταν δυνατή η πολλότητα, αλλά και πώς ήταν δυνατή η κίνηση και συνεπώς πώς ήταν δυνατή η αλλαγή.
- ❑ Επιπλέον, ήταν πλέον σε θέση να δώσουν εύλογη εξήγηση όχι για την απλή δυνατότητα, αλλά για τη λειτουργία ή τον μηχανισμό της αλλαγής που συνίστατο σε
 - ένωση ατόμων για να σχηματίσουν συσσωματώματα και
 - συσσωματώματα που διαχωρίζονται στα άτομα που τα απαρτίζουν.

Η επιστημολογία των Ατομικών Λογική έναντι αισθητηριακής αντίληψης

... στους Κανόνες ο Δημόκριτος λέει
υπάρχουν δύο είδη γνώσης,
μία μέσω των αισθήσεων
και η άλλη μέσω της διάνοιας.
Από αυτές τις δύο, ονομάζει
την μέσω της διάνοιας
"γνησία γνώσις"
πιστοποιώντας την αξιοπιστία της
για την κρίση της αλήθειας,
και την μέσω των αισθήσεων
"σκοτή γνώσις"
αρνούμενος το αλάθητο της
στη διάκριση του τι είναι αληθινό.

Ο ντετερμινισμός των Ατομικών

Η αρχή του ντετερμινισμού

Ο Λεύκιππος [λέει] ότι
τα πάντα [συμβαίνουν] από ανάγκη,
αυτό είναι η ειμαρμένη.
Γιατί λέει ...
τίποτα δεν προέρχεται χωρίς αιτία,
αλλά τα πάντα εξαιτίας μιας αιτίας.
και από αναγκαιότητα.

Ο ντετερμινισμός των Ατομικών

Η αρχή του ντετερμινισμού

Ντετερμινισμός (λατ. *determino*)

είναι μια φιλοσοφική θεωρία ή δόγμα
ότι οι διαδικασίες και τα συμβάντα στη φύση, τα κοινωνικά και ψυχολογικά
φαινόμενα, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων της βούλησης, καθορίζονται από
προηγούμενα γεγονότα ή νόμους της φύσης.
Οι βασικές έννοιες της θεωρίας είναι
αυτές της αιτιότητας και του νόμου της φύσης.

Αιτιότητα

είναι η σχέση μεταξύ
μιας αιτίας και του
αποτελέσματός της
ή μεταξύ τακτικά
συσχετιζόμενων γεγονότων
ή φαινομένων.

Νόμος της φύσης

είναι μια ουσιώδης, αντικειμενική, αναγκαία και
επίμονη κανονικότητα στις σχέσεις ή
τάξης των φαινομένων στον φυσικό κόσμο που
ισχύει, υπό ένα καθορισμένο σύνολο συνθηκών,
είτε καθολικά είτε σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.